

faae ind som Soldater, bryde sig det Allermindste om den Slags Ting? (Stemmer: Ja). Nei, de bryde sig ikke det Allermindste derom, de vide meget godt, disse unge Mænd, at det er Fædrelandet, de skulle forsvare, ikke Standserne. Standserne ere for dem kun et Middel, ligesom Geværer og Kanoner ere det, og faae de blot, hvad de skulle bruge, spørge de ikke om, hvor det er kommet fra (Modsigelse af mange Stemmer). De Herrer kunne protestere lige saa meget, som de ville, kommer det til Skytset, hvad jeg ikke haaber vil ske, skal Erfaringen vise, at jeg har Ret. Da det ærede Medlem talte om daarlige Fæstninger, mente jeg, at han i ethvert Tilfælde gik ud fra, at selv om vi nu byggede saa godt, vi kunne, vilde de hurtigt blive ubrugelige; om nogle Aar maatte vi dog have andre og bedre; Erfaringerne fra Tyskland viste, hvor hurtigt Fæstningerne forældes. Det er ganske vist, at Krigsbygningsskunsten er gaaet stærkt frem i denne Tid, og at Tyskland i de senere Aar har været nødt til at anvende en hel Del paa at bringe sine gamle Fæstninger i en saadan Stand, at de nogenledes kunne være paa Høide med Nutidens Forordninger. Men naar man hører, at Tyskland kun har anvendt c. 9 Millioner Reichsmark til Udbedring af forældede Fæstninger, og man ser hen til, at Landet har 15 store og 20 smaa Fæstninger, er det dog ikke saa forfærdelig meget. Jeg skal dog ogsaa bemærke, at selv om Fæstninger ikke ere efter allernyeste Mode, blive de dog ikke let saa forældede, at man ikke ved dem kan præstere et meget energisk Forsvar. Nogle af de bedste Forsvar, som Krigshistorien kjender, ere netop præstede af gamle Fæstninger paa det Standpunkt, som det ærede Medlem betegnede som daarlige og forældede (Stemmer: Tretroner, Søforterne, Prøvestenen!). Sa ganske vist, det ærede Medlem nævnte Søforterne og sagde, at de hurtigt vare blevne forældede, men de Herrer afbrød mig, ellers vilde jeg i min Udvikling være kommet til dem. Jeg vil sige dertil, at det for saa vidt er et gunstigt Tidspunkt i Diebliffet at opføre Fæstningsværker, fordi de nu ikke saa let kunne blive forældede. Det, der forandrer sig, er nemlig Skytset, og lige overfor Skytset er man netop for Diebliffet ikke i saa høi Grad udsat for at faae

forældede Sager, hvad Erfaringen viser. For at nævne et Tal er netop den furanteste Fæstningskanon, der er anjet som et Mønster paa Kanoner, den tyffe langringede 15 Ctm. Kanon, 16—17 Aar gammel, og den staar endnu paa Høiden af Kanoner, og vi kunne ikke tænke os, at Skytset meget hurtigt stulde kunne udvikle sig i væsentlig Grad ud over dette. At imidlertid disse Kanoner ogsaa en Gang kunne blive forældede, kan naturligvis ikke benægtes. Jeg indrømmer, at ved Søforterne var der den meget uheldige Omstændighed, at de bleve anlagte paa et Tidspunkt, da Skytset netop var i sin allerstærkeste Udvikling, idet man da gik over fra glatte til riflede Kanoner; der har man altsaa gjentagne Gange maattet tage den Udvikling, der foregik med det nye riflede Skyts, i Betragtning og ogsaa nogle Gange forny Kanonerne.

Foruden at tale om Sagen ganske i sin Almindelighed kunde det ærede Medlem ved denne Leilighed ligesom ved Finantslovens 1ste Behandling ikke lade være at tale om, at det, som er gjort, duede ikke, det var ikke fyldestgjørende. Det er det ganske vist ikke, men det har heller ikke skullet stilles op, som om det var fyldestgjørende. Hvad Nytte man skal have deraf, forklarede jeg forleden, nemlig at disse Anlæg skulle indenfor visse Grænser støtte den Hær, som altid vil have til Opgave at forsvare Kjøbenhavn; men at det, som er gjort, ikke maa betragtes som et samlet Fæstningsanlæg, ligger i Sagens Natur. Jeg skal i saa Henseende bemærke, at der kun er anvendt $2\frac{1}{2}$ Million Kr. paa Fæstningsværker her paa Landsiden, og naar man har forlangt omtrent 24 Millioner for det Hele, kan man naturligvis ikke for $2\frac{1}{2}$ Million opnaa det Samme, ellers vilde det jo være absurd at forlange 24 Millioner, og hvad jeg tror at kunne hævde, er, at man for de $2\frac{1}{2}$ Million har faaet Noget, som i det givne Diebliff vil støtte den danske Hær meget betydeligt, hvis den skulde komme til Anvendelse. Ved samme Leilighed skal jeg berøre et Punkt, som det ærede Medlem saavel som ogsaa andre ærede Medlemmer er kommet ind paa, nemlig det, at man ved at bygge Fæstningsværker forhindrer en god økonomisk Politikk, vi stude vor økonomiske Udvikling. Der er navnlig rettet stærke Bebreidelser mod mig af det ærede Medlem fra